

Vlaams
Parlement

vergadering **C161**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese
Aangelegenheden, Internationale Samenwerking,
Toerisme en Onroerend Erfgoed

van 10 maart 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Karim Van Overmeire aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de overeenkomst tussen het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen (F.I.T.), het Waals Agentschap voor Export en Buitenlandse Investeringen (AWEX) en de Directie Buitenlandse Handel van het Ministerie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (Brussel Export) betreffende de samenwerking in de gemeenschappelijke posten – 1231 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Tine Soens aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over wapenbezit – 1235 (2014-2015)	5
VRAAG OM UITLEG van Karim Van Overmeire aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de samenwerkingsakkoorden inzake buitenlands beleid – 1258 (2014-2015)	9

VRAAG OM UITLEG van Karim Van Overmeire aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de overeenkomst tussen het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen (F.I.T.), het Waals Agentschap voor Export en Buitenlandse Investerings (AWEX) en de Directie Buitenlandse Handel van het Ministerie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (Brussel Export) betreffende de samenwerking in de gemeenschappelijke posten – 1231 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire (N-VA): Voorzitter, minister-president, collega's, op 31 december 1993 werd tussen de drie gewesten van dit land het samenwerkingsakkoord betreffende de gewestelijke handelsattachés gesloten. In dit akkoord werd voor het eerst het algemene principe van samenwerking vastgelegd tussen de agentschappen op die posten waar geen eigen vertegenwoordiging aanwezig is.

Twaalf jaar later werd die principiële overeenkomst gevolgd door een bijkomende overeenkomst ondertekend door de gedelegeerd bestuurder van het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen (F.I.T.), de administrateur-generaal van de Waalse tegenhanger AWEX en de adjunct-secretaris-generaal van Brussel Export, betreffende de samenwerking in de gemeenschappelijke posten. Deze nieuwe overeenkomst ging een stuk verder dan die van 1993, aangezien elk van de exportagentschappen een aantal met naam genoemde handelsposten expliciet openstelden voor dienstverlening aan ondernemingen uit de andere gewesten, waardoor het hele principe van samenwerking minder vrijblijvend werd. De achterliggende bedoeling voor Vlaanderen, en bij uitbreiding voor de andere gewesten, was om Vlaamse bedrijven meer diensten te kunnen aanbieden door op een kostenefficiënte wijze meer buitenlandse handelsposten toegankelijk te maken.

Collega's, wij staan natuurlijk volledig achter dat principe. Het is positief dat de vertegenwoordigers van de drie gewesten op het terrein in het buitenland kunnen samenwerken. Er kan natuurlijk een meerwaarde ontstaan wanneer een dergelijk samenwerkingsakkoord concreet gestalte krijgt. Het is ook niet de bedoeling om op een apothekersweegschaaltje elke euro en elke minuut werk die wordt besteed aan een opdracht van een bedrijf uit een ander gewest, af te wegen.

Het is wel belangrijk om, intussen toch tien jaar na de tweede overeenkomst, een evaluatie te maken. Zover ik kon nagaan, is er maar één evaluatie geweest, namelijk in juni 2007 door het Departement internationaal Vlaanderen, afdeling Beleid. Dat leverde een evaluatierapport af over die overeenkomst. Uit de evaluatie kwam naar voren dat Waalse en Brusselse ondernemers door de band meer dan Vlaamse ondernemers een beroep deden op de diensten van een handelsattaché van een ander gewest.

Die cijfers uit 2007 kan ik staven met cijfers uit uw antwoord op een schriftelijke vraag, minister-president, over 2012 en 2013. Daaruit blijkt dat bijna dubbel zoveel Brusselse en Waalse bedrijven een beroep doen op de Vlaamse vertegenwoordigers als Vlaamse bedrijven op Waalse of Brusselse vertegenwoordigers. Nochtans, zoals u bekend is, zijn in absolute aantallen meer Vlaamse bedrijven in het buitenland actief dan bedrijven uit de andere gewesten.

De cijfers zijn één zaak, een andere zaak is hoe de dienstverlening verloopt. Het evaluatierapport uit 2007 toonde eveneens aan dat F.I.T. in 90 procent van de gevallen een antwoord bezorgde aan de klant, terwijl de beantwoordingsgraad van AWEX en Brussel Export slechts 50 procent bedroeg. Daarbij gaf 17 procent van de Vlaamse ondernemers – toch een redelijk hoog percentage – aan ontevreden te zijn over de termijn waarbinnen hun vragen werden beantwoord door AWEX of Brussel Export. Het rapport van 2007 sloot af met erop te wijzen dat de vaststellingen waartoe men gekomen was, slechts onderbouwd konden worden door een vergelijking van de resultaten van 2005 en 2006 en dat dat onvoldoende was om de samenwerking op lange termijn te evalueren.

Ik verwijs naar een interpellatie van de heer Luk Van Nieuwenhuysen aan voormalig minister Ceysens in 2008. Toen antwoordde minister Ceysens dat, indien op bepaalde punten inzake de dienstverlening aan de ondernemingen geen verbetering tot stand kon worden gebracht, de voortzetting van de overeenkomst in vraag moest worden gesteld. Zowel een opzegging als een heronderhandeling of een bijsturing van de bijlagen behoorden dan, volgens mevrouw Ceysens, tot de mogelijkheden.

Minister-president, klopt het dat de enige enquête bij de Vlaamse ondernemingen met betrekking tot de dienstverlening van de handelsattachés van de andere gewestelijke agentschappen dateert uit 2007, toch al acht jaar geleden? Hebt u weet van soortgelijke enquêtes uitgevoerd in de andere richting, namelijk met betrekking tot de dienstverlening van F.I.T. aan Waalse en Brusselse ondernemingen? Is er een nieuwe evaluatie van dit samenwerkingsakkoord in het vooruitzicht gesteld? Zo ja, wanneer mogen we de resultaten verwachten? Zo niet, bent u van mening dat een dergelijke evaluatie alsnog dient te worden opgestart?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Mijnheer Van Overmeire, het antwoord op uw eerste vraag is ja. Op uw tweede vraag moet ik antwoorden dat ik geen weet heb van dergelijke enquêtes. Op uw derde vraag moet ik antwoorden dat er op het ogenblik geen nieuwe formele enquête gepland is.

Het is wel zo dat op operationeel niveau F.I.T. jaarlijks input levert aan AWEX en Brussel Invest & Export (BIE) voor de evaluatie van hun attachés die vallen onder het samenwerkingsakkoord. Het globale resultaat van de evaluatie van het netwerk van de andere regio's is goed, zegt F.I.T. mij. Er zijn een aantal negatieve uitschuivers, maar die worden individueel aangekaart bij AWEX en BIE.

De samenwerking met AWEX en BIE op de posten waar F.I.T. geen eigen vertegenwoordiging heeft, wordt de facto door F.I.T. geëvalueerd in het kader van de optimalisatieoefening van het buitenlandse netwerk die momenteel loopt. De afronding daarvan staat gepland na de paasvakantie. Daarbij is voor F.I.T. het allerbelangrijkste, zoals ook uit uw vraag blijkt, de optimale dienstverlening aan onze Vlaamse bedrijven. In het kader van de oefening die F.I.T. nu doet, is er overleg met AWEX en BIE. Want ook zij zijn vragende partij, net als F.I.T., om zo veel mogelijk efficiëntiewinsten te identificeren en realiseren.

Wat uw vierde vraag betreft: F.I.T. evalueert de samenwerking nu in het kader van die optimalisatieoefening. Ik zal in functie van de finale versie van die optimalisatieoefening nagaan of er zich een nieuwe evaluatie opdringt.

Ik maak nog een randbemerking. Over de cijfers met betrekking tot de vragen die onze ondernemers richten aan AWEX en BIE, en omgekeerd, en het verschil in kwaliteit en snelheid van respons, zegt F.I.T. dat we dat een klein beetje met een korrel zout moeten nemen. Er is geen uniforme methodologie voor. De

kwaliteit van het antwoord op die bevraging kan niet voor 100 procent worden gegarandeerd.

De heer Karim Van Overmeire (N-VA): Minister-president, ik dank u voor uw antwoord, dat enigszins geruststellend is. Het principe van die samenwerking staat niet ter discussie, integendeel, het zou zeer onverstandig zijn om die samenwerkingsakkoorden niet te hebben. Wel belangrijk is dat via AWEX en Brussel Export eenzelfde niveau wordt gegeven als de optimale dienstverlening die F.I.T. aanbiedt. Als het sterk wordt opgevolgd en er voldoende mechanismen zijn om dat bij te sturen, als er wordt geluisterd als we opmerkingen hebben en er voldoende wordt bijgestuurd, kunnen we op de ingeslagen weg verder gaan.

Het is ook belangrijk dat we het permanent in de gaten houden. Aangezien er sinds 2007 geen grote evaluatieoefening meer geweest was, leek het me toch verstandig om dit onderwerp nog eens aan te kaarten. Samen met u, minister-president, wacht ik de evaluatie af. We zullen zien of we het opnieuw ter sprake moeten brengen. Dank u wel.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Tine Soens aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over wapenbezit – 1235 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp-a): In 2006, na de aanslag in Antwerpen, werd de Wapenwet aangepast en verstrengd. Een paar jaar later in 2011, na de aanslag in Luik, gebeurde dat opnieuw. Een achterpoortje werd gesloten. Begin dit jaar werd bij de aanslagen in Parijs opnieuw illegaal wapentuig afkomstig uit ons land gebruikt.

Het valt niet te ontkennen dat de verstrengde Wapenwet een positieve impact heeft gehad, maar er blijven toch bezorgdheden over. Niemand weet hoeveel wapens er precies in omloop zijn in ons land. Men spreekt van anderhalf tot twee miljoen wapens, zowel legaal als illegaal. Maar eigenlijk weet men het niet zo goed. Investerings in het centrale wapenregister blijven nodig, want we zien vandaag dat het niet altijd betrouwbaar is. Wapens worden soms niet, te laat of foutief geregistreerd. Bovendien is er geen meldingsplicht voor vrij verkrijgbare wapens. Niemand kan die controleren of traceren. Het is niet omdat ze vrij verkrijgbaar zijn, dat er geen problemen mee kunnen opduiken. Onklaar gemaakte wapens zijn bijvoorbeeld vrij verkrijgbaar, maar de onderdelen kunnen in een illegaal vervaardigd wapen opnieuw worden geactiveerd. Daarnaast is er de bezorgdheid over de strijd tegen illegale wapens. De verstrengde Wapenwet zorgde voor een toename van het bezit van en de handel in illegale vuurwapens.

De aangehaalde punten zijn in de eerste plaats federale materie, maar Vlaanderen is bevoegd voor het vergunnen van de export, import en doorvoer van wapens. Wanneer iemand in Vlaanderen een wapen wil importeren, moet die persoon een vergunning aanvragen bij de Vlaamse dienst Controle Strategische Goederen (dCSG). In de periode 2006-2011 werd op die manier voor zo'n 11,6 miljoen euro aan vergunningen uitgereikt.

De federale en gewestelijke regelgevingen interfereren op verscheidene punten met elkaar. Zo reikt Vlaanderen enkel importvergunningen uit aan personen die gerechtigd zijn om die wapens te bezitten op basis van de Wapenwet van 2006.

De aanvrager moet over een vergunning van de FOD Justitie beschikken. Die vergunningen zijn beperkt tot een aantal groepen zoals jagers, sportschutters of mensen met een risicovol beroep. Zeker in tijden waarin de terreurdreiging op niveau drie staat en we te kampen hebben met terrorisme en extremisme, moet er een effectieve controle zijn op het aantal wapens in omloop en op wie die wapens in zijn bezit heeft.

Minister-president, op welke manier werkt de Vlaamse overheid voor deze problematiek samen met de federale overheidsdiensten? Is er sprake van een systematische uitwisseling van gegevens tussen de verschillende overheden en bevoegde diensten?

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

De heer Herman De Croo (Open Vld): Voorzitter, als het niet zo'n ernstig onderwerp was, zou ik zeggen dat het een situatie is waarin een kat haar jongen niet terugvindt. Maar het is een ernstig onderwerp. Ik weet nog zeer goed dat we die wet hebben goedgekeurd in een beetje dramatische omstandigheden. Voorzitter en minister-president, u was toen allebei lid van de Kamer. Er was in de namiddag in het openbaar een moord gepleegd in Antwerpen. Ik heb als burgemeester de ophaling en de aanbrenghing van de wapens bij de lokale politiezones gedeeltelijk kunnen bijwonen.

Al mijn respect voor de inspanningen die toen zijn gebeurd, maar het kon niet ernstig verlopen. Ik heb prachtige wapens vernietigd zien worden. Ik ben vergeten welke minister aanwezig was in een fabriek in Gent, waar die wapens in een soort oven werden gesmolten. Mevrouw Soens heeft gelijk dat er naar schatting nog anderhalf miljoen wapens in ons land circuleren. We staan voor een moeilijk probleem.

Er is ook een bevoegdheidsprobleem. Ik weet niet goed wie in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest de wapenvergunningen moet afleveren. Minister-president, kunt u die zaak uitklaren?

Men moet zich geen illusies maken. Wie een kalasjnikov wil gebruiken, zal daarvoor geen vergunning of aankoopcertificaat vragen, voor zover dat zou zijn toegelaten als oorlogswapen. We zitten in een eigenaardige situatie. Men zegt mij dat er een zwarte markt is voor de wapenhandel in de grootsteden en op andere plaatsen. Dit zit heel dicht bij politionele en inlichtende bevoegdheden, een opvolgingsbevoegdheid die veel te maken heeft met gerechtelijke enquêtes en andere.

Ik dacht eerst dat de vraag te maken had met wat we produceren aan wapens voor het buitenland, maar het gaat over het binnenland. Vorige keer heb ik bij een gelijkaardig onderwerp de suggestie gedaan, minister-president, dat dit een onderwerp zou kunnen zijn dat de Senaat kan bespreken. Er zijn regelgevingen uit de verschillende gewesten en van de federale overheid die elkaar doorkruisen. Er zou toch een forum moeten zijn waar men deze zaken collectief op tafel kan leggen, en waar men de beste zekerheid tot stand zou kunnen brengen in de reglementering, inventarisatie en opvolging.

Ik geef een anekdote, ik ben geen jager, maar ik had een karabijn kaliber 22 van mijn vader. Ik was braaf dat karabijn gaan aangeven bij de politie. Zij konden het niet terugnemen, want er stond geen nummer in. Dan moet je naar Luik gaan om er bij de wapenbank een nummer te laten inzetten, en dan kun je het wapen inleveren. Dat was Kafka met een hoofdletter.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx (N-VA): Ik was een beetje verbaasd over de vraag van mevrouw Soens. De situatie is misschien complex, desalniettemin zijn er duidelijke afspraken gemaakt sinds de regionalisering in 2003. In 2014 nog voor de verkiezingen hebben wij in Vlaanderen onze bevoegdheden zelfs gedelegeerd aan de leidend ambtenaar van het Departement internationaal Vlaanderen (DiV). Er zijn samenwerkingsakkoorden en er zijn afspraken gemaakt in het Wapenhandelsbesluit van 2012. Ik weet niet goed waarop mevrouw Soens alludeert, maar goed, ik wacht even uw antwoord af, minister-president.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Mevrouw Soens heeft terecht verwezen naar de interferentie als het gaat over wapenhandel. Er is ook de problematiek van de stocks van leger en politie, wat ze doen met het uit dienst genomen wapentuig. Mogelijk wordt dat ook geëxporteerd. Af en toe vinden er verkopen plaats, denk ik, en worden wapens die bij ons worden afgevoerd, dus in het buitenland verhandeld. Is er voor de afvoer van wapens van de veiligheidsdiensten afstemming tussen de bevoegde federale diensten en de gewesten?

De voorzitter: Mevrouw de Bethune heeft het woord.

Mevrouw Sabine de Bethune (CD&V): Minister-president, kunt u zeggen via welk vehikel het overleg gebeurt tussen de federale overheid en Vlaanderen, en tussen de federale overheid en alle deelstaten? Is er ook overleg tussen de deelstaten onderling? Zijn er een interministeriële conferentie of andere procedures die het afstemmen van het beleid daarvoor mogelijk maken?

Minister-president Geert Bourgeois: Collega's, wat de samenwerking met de federale overheid betreft, is het zo dat het DiV samenwerkt met de Proefbank voor Vuurwapens. Dat past binnen de vergunningsprocedure. De proefbank gaat na of het specifieke wapen of onderdeel dat een vergunningsaanvrager wenst in te voeren of over te brengen, past binnen de titel of hoedanigheid die de vergunningsaanvrager voorlegt als machtiging om dat wapen of onderdeel te verwerven: een bezitsvergunning, een erkenning als wapenhandelaar, een erkenning als wapenverzamelaar, jachtverlof, een sportschutterslicentie.

De proefbank gebruikt de vergunningsaanvragen ook om haar eigen controleverplichtingen te kunnen uitvoeren. Ze contacteert alle vergunningsaanvragers met het oog op de vermelde verplichting van inschrijving in het centrale wapenregister en de toekenning van een uniek identificatienummer.

Voor vragen over bepaalde vergunningsaanvragers, verwervingstitels of de correcte interpretatie van de Wapenwet van 8 juni 2006 heeft het departement een open lijn met de provinciale wapendiensten, de federale wapendienst en met de centrale dienst wapens van de federale gerechtelijke politie. Die openheid geldt ook in de omgekeerde richting voor vragen over de in-, uit- of doorvoer van wapens. In die zin wijdt de dCSG van het departement ook veel aandacht aan de verspreiding en het doorsturen van informatie naar politiediensten en parketten, onder meer in de vorm van opleidingen.

Meer algemeen vormt het probleem van vuurwapens het voorwerp van verschillende formele en informele overlegmechanismen. Tot 2013 was er het Interdepartementaal Coördinatiecomité ter bestrijding van illegale wapentransfers (ICIW), dat weinig succesvol was, maar na de regionalisering wel nuttig gebruikt werd als forum voor interfederale coördinatie over internationale fora en initiatieven met betrekking tot vuurwapens.

Met het oog op een meer effectieve werking op binnenlands vlak, mijnheer De Croo, werd op federaal niveau beslist dat er een nieuw interdepartementaal

coördinatiecomité zou komen onder de bevoegdheid van de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken, dat zich zou focussen op alle aspecten van illegale wapenhandel. Maar de oprichting van dat interdepartementaal coördinatiecomité laat naar mijn smaak te lang op zich wachten. De drie gewesten zijn vragende partij voor een snelle oprichting van dat comité.

In afwachting daarvan wordt een en ander gesproken in meer generieke coördinatie werkgroepen. Ik ben de stuwende kracht om zo snel mogelijk tot die oprichting te komen. De gesprekken zijn bezig. Er moet werk van worden gemaakt.

Het DiV is zelf ook de motor achter twee informele overlegmechanismen. Er is een halfjaarlijks overleg tussen de federale wapendiensten, de provinciale wapendiensten, de federale en de lokale politie, en de Proefbank voor Vuurwapens. Er is ook een algemeen intergewestelijk overleg, waarbij waar nodig ook federale diensten als de Administratie der Douane en Accijnzen of de FOD Buitenlandse Zaken worden betrokken. De belangrijkste vorm van samenwerking is de uitwisseling van informatie.

Het Wapenhandelbesluit, collega's, van 20 juli 2012 bevat in artikel 6 uitdrukkelijk de mogelijkheid voor de dCSG van het DiV om aan de andere relevante overheidsinstanties informatie ter beschikking te stellen over zijn activiteiten en over de personen waarop deze betrekking hebben. Dat kan telkens wanneer de dienst het nuttig acht, en gebeurt ook met het oog op het toezicht op de naleving van het Wapenhandeldecreet. Het gaat daarbij uiteraard in de eerste plaats over toegekende en geweigerde vergunningen. Informatie daarover laat andere instanties ook toe om de naleving te controleren van eventuele andere verplichtingen die vergunningsverkrijgers hebben bij invoer, uitvoer, doorvoer en overbrenging. Met het oog daarop bezorgt de dienst bijvoorbeeld maandelijks een rapport van toegekende en geweigerde vergunningen betreffende vuurwapens aan de provinciale en federale wapendiensten, aan de centrale dienst wapens van de federale gerechtelijke politie en de Proefbank voor Vuurwapens.

Daarnaast deelt de dCSG op verzoek ook meer specifieke informatie mee aan deze diensten, bijvoorbeeld een overzicht van vergunningen van een bepaalde persoon in het licht van een opsporingsonderzoek. Als er zo'n vraag komt, wordt er uiteraard informatie verstrekt. De dienst ontvangt ook informatie van andere EU-lidstaten over de vergunningen die zijn toegekend voor overbrenging van vuurwapens naar het Vlaamse Gewest. Ook die informatie delen wij met de diensten die ik zopas heb opgesomd.

Een belangrijke bron van informatie voor de dienst Controle Strategische Goederen zou het Centraal Wapenregister (CWR) zelf moeten zijn. Daarin zou de dienst immers zelf de status van de bezitstitels van de vergunningsaanvragers kunnen controleren. Al in oktober 2010 keurde de Federale Regering een KB goed waarin de toegang van de gewesten tot het CWR is geregeld, maar de praktische uitwerking laat nog steeds op zich wachten. Ook daar zijn verschillende contacten geweest. Ook daar dring ik geweldig aan opdat dit zou worden geoperationaliseerd.

Parketten en provinciale wapendiensten bezorgen waar nodig informatie als zij in hun dossiers oordelen dat het toekennen van invoeroverbrengingsvergunningen aan een bepaalde persoon een probleem – openbare orde, veiligheid – zou kunnen opleveren. In dergelijke gevallen kunnen de procedures van weigering, van schorsing, van intrekken van vergunningen en van tijdelijke uitsluiting van vergunningsaanvragen, worden toegepast.

Het handhavingsregime van het Wapenhandeldecreet en vooral het uitvoeren van toezicht en de wisselwerking tussen strafrechtelijke vervolging en administratieve sancties veronderstellen natuurlijk een zeer efficiënte uitwisseling van gegevens met de federale diensten. Het gaat vooral over de douanediensten

en de parketten. Nu verloopt die uitwisseling nog informeel, maar, zoals ik in de beleidsnota heb meegedeeld, werken mijn diensten aan de formalisering daarvan.

Voor de verkoop van afgeschreven stocks van politie en leger verleent de federale minister van Economie de vergunning.

Op uw vraag wie de gouvernementele taak in Brussel op zich neemt, durf ik niet te antwoorden. Ik weet dat de Brusselse Regering de vergunningen verleent, niet één minister maar de hele regering. Ik vermoed dat de gouvernementele taak ergens op gewestelijk niveau terecht is gekomen, maar het is een van de enigma's van onze staatsvorming. Ik moet u het antwoord schuldig blijven, maar ik zoek het op.

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp·a): Minister-president, ik dank u voor uw antwoord.

Het is inderdaad een complexe problematiek, maar het is van belang om die ook hier te bespreken omdat er toch een aantal raakpunten zijn met het Vlaamse beleid en met onze eigen wapenexport. We moeten voorzichtig zijn met onze eigen wapenexport, zeker naar een regio als het Midden-Oosten. We merken dat de wapens opduiken in conflicten in Syrië en Irak. Het is maar een kwestie van tijd voor ze opduiken op de illegale wapenmarkt in de EU en zo misschien opnieuw in Vlaanderen terechtkomen.

Ik vind het positief dat uw administratie informatie verspreidt. Ik hoor dat er toch nog een aantal problemen zijn zoals het Interdepartementaal Coördinatiecomité ter bestrijding van illegale wapentransfers en de praktische uitwerking van het Centraal Wapenregister die op zich laat wachten. Minister-president, kent u de reden waarom dit op zich laat wachten? Hebt u een zicht op wanneer het ongeveer in orde zou komen?

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

De heer Herman De Croo (Open Vld): Ik blijf bij het enigma.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Ik heb, dacht ik, geen antwoord gekregen op wat er gebeurt met de afgevoerde wapens van onze veiligheidsdiensten.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Mijnheer Kennes, ik heb daarop geantwoord.

Mevrouw Soens, ik kan er geen precieze reden voor geven. Ik probeer die zaken versneld geregeld te krijgen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Karim Van Overmeire aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de samenwerkingsakkoorden inzake buitenlands beleid – 1258 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire (N-VA): Voorzitter, minister-president, collega's, in dit federale land met zijn vele enigma's heeft niet alleen de federatie een aantal diplomaten en vertegenwoordigers in het buitenland, maar ook de gefedereerde entiteiten hebben ook hun vertegenwoordigers in het buitenland en bij een aantal internationale organisaties. Om die efficiënt te laten samenwerken, zijn er in het verleden een aantal samenwerkingsakkoorden afgesloten. Die akkoorden hebben niet het tempo van de opeenvolgende staatsvormingen bijgehouden en zijn midden jaren 90 blijven hangen.

Het gaat specifiek over vier samenwerkingsakkoorden: de vertegenwoordiging van het Koninkrijk België in de Ministerraad van de Europese Unie, het samenwerkingsakkoord betreffende de gewestelijke economische en handelsattachés en de modaliteiten op vlak van de handelspromotie, het samenwerkingsakkoord betreffende het statuut van de vertegenwoordigers van de gemeenschappen en de gewesten in de diplomatieke en consulaire posten en het kaderakkoord tot samenwerking over de vertegenwoordiging van het Koninkrijk België bij de internationale organisaties.

Om het debat over de aanpassing van die samenwerkingsakkoorden een beetje structuur te geven en een beetje vaart te steken in de discussie die al eindeloos lang aansleept, werden er in 2013 drie werkgroepen opgericht die intussen toch geregeld bij elkaar komen. Zowel in de beleidsnota van de minister-president als in het federaal regeerakkoord vinden we passages die op dat vlak tot hoop moeten stemmen.

Ik lees even voor uit de beleidsnota Buitenlands Beleid: "Verschillende samenwerkingsakkoorden tussen de federale overheid en de gemeenschappen en gewesten moeten worden aangepast aan de institutionele realiteit in Europees en Belgisch verband. We willen ook een aanpassing van het samenwerkingsakkoord inzake de vertegenwoordiging in de EU. De categorieën van de Europese ministerraden moeten worden aangepast aan de institutionele realiteit. Er zijn gelijkaardige afspraken nodig voor de informele raden, werkgroepen en andere vergaderingen. De Algemene Afgevaardigde van de Vlaamse Regering (AAVR) bij de EU moet structureel deel kunnen uitmaken van de Belgische delegatie voor de Europese Raad en de Raad van Ministers."

In het federaal regeerakkoord – in dezen minstens even belangrijk omdat in het verleden de druk iets minder groot was om tot een snelle aanpassing te komen – staat: "We hechten veel belang aan de herziening van de samenwerkingsakkoorden met de deelstaatregeringen in verband met de vertegenwoordiging in diplomatieke en consulaire posten van ons land en met het overleg en de vertegenwoordiging in het kader van de Europese Unie en de relevante internationale organisaties. De herziening is prioritair en moet dringend worden aangepast aan de institutionele hervormingen in Europees en Belgisch verband."

Ik neem aan dat zelfs in België woorden als 'prioritair' en 'dringend' nog enige relevantie hebben. Minister-president, dat zal dan ook uit uw antwoord blijken.

Minister-president, wat is de stand van zaken? Het is redelijk technisch. Wat betreft de Europese Unie, is er de discussie over de rotatie tussen de deelstaten. Ik heb begrepen dat daar een redelijk akkoord over was. Idem over de assessorrol, over het opstellen van interne afspraken voor afstemming op de permanente vertegenwoordiging. Maar er zijn nog een aantal discussiepunten waaronder, toch heel belangrijk, de indeling in de zes categorieën. U zult mij tegenspreken als het niet waar is, maar er zou weinig vooruitgang zijn geboekt.

Voor de tweede werkgroep 'gewestelijke economische en handelsattachés' en 'het statuut van de vertegenwoordigers van gemeenschappen en gewesten' was er de discussie over de verbale nota's, maar ik dacht dat die discussie eigenlijk was afgesloten. Er was ook discussie over de rangorde van de deelstaatvertegenwoordigers op de diplomatieke ranglijsten. Er was ook discussie over de huurprijs die men betaalt aan ambassadegebouwen wanneer er instellingen van gewesten gehuisvest zijn. Er was discussie over ICT-infrastructuur, veiligheidsmachtigingen enzovoort. De discussie in de werkgroep 'de vertegenwoordiging van het koninkrijk bij internationale organisaties' ging eigenlijk over de lijst van organisaties waar het akkoord betrekking op had. De vraag van Vlaanderen was om op die lijst ook de VN-Mensenrechtenraad, het Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights (OHCHR), de Nuclear Suppliers Group en het Zangger Committee te vermelden, wat tot op heden op het veto stuitte van het federale niveau.

Het is redelijk technisch, maar deze discussie is hier al herhaaldelijk ter sprake gekomen. Net zoals mevrouw Soens wapens telkens opnieuw op de agenda zet, zal ik deze samenwerkingsakkoorden telkens opnieuw op de agenda zetten in de hoop een kleine bijdrage te kunnen leveren om dit dossier een beetje vooruit te laten gaan.

Minister-president, ik zal met aandacht naar uw antwoord luisteren. Op 25 februari kwam het Overlegcomité samen. Punt 4 had betrekking op 'de staat van vooruitgang van de samenwerkingsakkoorden in de verschillende regeringen en parlementen' en punt 5 op 'leidraad samenwerkingsakkoorden'. Ik vermoed dat het ging over de samenwerkingsakkoorden waar ik het daarnet over had. Minister-president, wat is er op 25 februari besproken en beslist?

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Het klopt dat de heer Van Overmeire vroeger minister-president Peeters met zijn vragen achtervolgde en dat hij dat nu ook consequent doet met minister-president Bourgeois.

We kijken uit naar de stand van zaken van de werkgroep van de Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid (ICBB). De Vlaamse Regering heeft, naast het regeerakkoord, ter voorbereiding van de vergadering een officieel standpunt ingenomen over de procedure, de timing. Is dat nog verfijnd met het oog op besprekingen en onderhandelingen?

In het verleden werd er wel eens op gewezen dat ook de andere deelstaten vragende partij kunnen zijn voor deze wijzigingen. Er is toen altijd gezegd dat ze er minder op gebrand waren, maar toch geïnteresseerd om de bevoegdheden die ze hebben, internationaal te kunnen vertalen, onder andere in de vertegenwoordiging bij de Europese Unie. Mogelijk is dat vandaag iets complexer, als we nagaan hoe de andere deelstaatregeringen zijn samengesteld en wie de federale minister is. Is er hierover overleg met de andere deelstaten omdat het een gezamenlijke vraag moet zijn, ook van de andere gewesten en gemeenschappen, om de internationale rol volwaardig te kunnen spelen?

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

De heer Herman De Croo (Open Vld): Een taart die men op het federale niveau in stukken snijdt en stuksgewijs overzet naar de gemeenschappen of gewesten, is niet altijd opnieuw dezelfde taart als men ze opnieuw bij elkaar brengt. Het zou goed zijn dat men hiervoor via onderhandelingen een haalbare oplossing vindt. De hinderpaal is natuurlijk dat het eigen bevoegdheden zijn en dat er geen hiërarchie van bevoegdheden is. Men moet tot een oplossing komen. Ik heb de indruk dat het beter is een aantal duidelijkheden te hebben met

principes en een praktische werking, dan koste wat het kost te proberen bij de onderhandelingen het onderste uit de kan te halen.

Minister-president, u moet zich niet opjagen: voor de samenstelling van een delegatie van Canada naar Les Journées de la Francophonie wordt er ook een wet en een decreet goedgekeurd. We zijn dus niet innovatief in deze aangelegenheden.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Ik ben geen specialist in het bakken van taarten. Ik eet graag taarten, maar ik weet niet wat er gebeurt nadat je die helemaal in stukken hebt gesneden. Ik weet wel dat het een punt is dat al lang aansleept.

Mijnheer Van Overmeire, op 13 januari heb ik al het genoeg gehad om te antwoorden op een vraag om uitleg van u daarover. Als ik de regelmaat en frequentie zie, mag ik mij wellicht halverwege mei aan een nieuwe vraag om uitleg verwachten.

Ik heb hierover ook een schriftelijke vraag gekregen van de heer Hendrickx. Ik verwijs daarnaar.

Collega's, er is wel een nieuw element. Op het Overlegcomité van 25 februari hebben we een overeenkomst bereikt over de samenstelling van de verschillende interministeriële conferenties, ook de ICBB. Die ICBB kan dus uit de startblokken schieten.

Ter voorbereiding daarvan – en dat is meteen een antwoord op een tussenvraag – hebben we overleg gepleegd met de andere deelstaten. We zijn ook van plan om dat verder te doen, omdat we gemeenschappelijke belangen hebben, zowel als het gaat over het deelnemen aan de Europese ministerraden als over het statuut van onze diplomatieke vertegenwoordigers en de andere elementen die u hebt aangehaald, mijnheer Van Overmeire, zoals de verbale nota.

Momenteel heb ik op Vlaams niveau – we hebben geregeld contact met de andere gewesten – een nota voorbereid. Ik hoop voor het paasreces naar de Vlaamse Regering te kunnen gaan met de uitgangspunten en doelstellingen die betrekking zullen hebben op de onderhandelingen die we voeren met het federale niveau. Het is ook goed dat we weten dat er daarover gelijkgestemdheid is bij de andere deelstaten. Ik zal er op de eerstvolgende ICBB, als de Vlaamse Regering een standpunt heeft ingenomen, de punten agenderen. Er zijn drie samenwerkingsakkoorden buitenlands beleid: multilateraal, Europees en het statuut van onze vertegenwoordigers. Ik zal daar dan hopelijk een volledig uitgewerkt Vlaams voorstel ter discussie kunnen voorleggen.

Mijnheer Kennes, het punt is de voorbije vijf jaren inderdaad zeer veel aan bod gekomen. Ook in de periode daarvoor is het veel aan bod gekomen. Ik was toen minister van Buitenlandse Zaken en heb het genoeg gehad daar herhaaldelijk over te discussiëren – dat is een understatement – in de ICBB. We zijn nooit tot een akkoord gekomen, tot op een punt dat de toenmalige minister van Buitenlandse Zaken, Karel De Gucht, bereid was om te komen tot een asymmetrisch akkoord. Als je voelt dat je er niet uit geraakt, moet je toch tot oplossingen komen. Ik denk dat we nu een betere uitgangspositie hebben en dat er meer gelijkgestemdheid is vanwege de diverse deelstaten. Het zou natuurlijk veel beter zijn dat we daar met gezamenlijke standpunten kunnen komen.

Wat mij ook positief stemt, is dat er in het federaal regeerakkoord staat dat er een opwaardering moet komen voor onze diplomatieke vertegenwoordigers die

nu, als ik het oneerbiedig uitdruk, in rang ergens net voor de chauffeur van de ambassadeur komen.

Er zijn toch heel belangrijke aangelegenheden die moeten worden onderhandeld, zoals de Scheldeverdragen en het IJzeren Rijn-verdrag. U weet dat we mikken op de status van ministerraad. Ik hoop dat we die kunnen binnenhalen. Ik denk dat dat ook conform is aan de belangrijkheid van de bevoegdheden die wij in het buitenland vertegenwoordigen.

Het is natuurlijk even belangrijk binnen de EU de aanpassingen aan de laatste staatsvorming door te voeren. Dat is nooit gebeurd. Het is belangrijk dat die aanpassingen gebeuren om conform te zijn met alle bevoegdheidsregelingen tot en met de zesde staatsvorming.

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire (N-VA): Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. We zullen de komende maanden allicht nog de gelegenheid krijgen u om een actuelere stand van zaken te vragen. Algemeen genomen, wil ik mijn hoop uitspreken. Ik heb dit in het verleden een paar keer met de processie van Echternach vergeleken. *(Opmerkingen van de heer Herman De Croo)*

Die processie gaat langzaam vooruit. Iets is me in dit verband echter minder zichtbaar. Binnen de vorige ICBB beschikten we over drie werkgroepen. Volgens de vorige minister-president werd daar met kleine stapjes een beperkte vooruitgang geboekt. Ik hoop dat we ten gevolge van de nieuwe samenstelling niet al dat werk helemaal opnieuw zullen moeten doen en helemaal van nul zullen moeten beginnen. Die kleine stapjes zijn in het verleden na heel lange onderhandelingen verworven. Ik hoop dat we uiteindelijk niet opnieuw moeten beginnen.

Mijnheer De Croo, wat de duidelijkheid betreft, wil ik wijzen op wat voor mij een van de enigma's in de Belgische politiek is. De voorstanders van de Belgische federatie, de partizanen van de federatie die geloven dat de federatie een diamant met veel facetten en dergelijke is, zorgen er niet voor dat die federatie op een behoorlijke wijze kan functioneren. Ze zorgen er niet voor dat de gemaakte afspraken met betrekking tot het binnenland en het buitenland op een goede, praktische, menselijke, hoffelijke en correcte wijze worden uitgevoerd. Jaar na jaar worden achterhoedegevechten geleverd waar uiteindelijk niemand baat bij heeft en dan nog allerm minst de inwoners van dit land. Zij hopen immers dat ze uiteindelijk door federale of gewestelijke vertegenwoordigers zullen worden geholpen. *(Opmerkingen)*

Mevrouw Turan, dat hoop ik. Uw partij heeft gedurende jaren in de Federale Regering gezeten. Er is toen ook geen progressie geboekt. Nu staat dit punt voor het eerst uitdrukkelijk in het federaal regeerakkoord. Ik hoop dat met de heropstart misschien progressie kan worden geboekt. Het zal in elk geval niet aan mij liggen dat dit punt hier niet telkens opnieuw op de agenda komt. Ik zal om een stand van zaken blijven vragen. *(Opmerkingen)*

Voorzitter, met uw permissie zou ik graag met een gedacht afsluiten. Gedichtendag is al enige tijd voorbij, maar ik heb toch een toepasselijk gedicht van Guido Gezelle gevonden. Het is getiteld 'Traagzaam trekt de witte wagen':

"Traagzaam trekt de witte wagen
door de stille strate toen,
en 't is wenen, en 't is klagen
dat ze bin' de wijte doen!
Stap voor stap, zo gaan de peerden,
traagzaam, treurig, stille en stom"

Het gaat zo nog een eind verder, maar dat zal ik niet voordragen. Waar de paarden eindigen, staat op het einde van het verhaal, maar dat zal ik hier niet verklappen. *(Opmerkingen van minister-president Geert Bourgeois)*

De voorzitter: Vanaf nu moet iedereen elke commissievergadering een gedicht voordragen. Het is een mooie traditie.

Mijnheer Kennes, wat is uw gedicht? *(Opmerkingen van minister-president Geert Bourgeois. Gelach)*

De heer Ward Kennes (CD&V): Voorzitter, uw vraag overvalt me wat. Ik pas.

De heer Herman De Croo (Open Vld): Ik had gezegd dat "Carthago delenda est", een citaat van Cato de Oude. Ik zal nog veel kansen hebben om dit te herhalen. *(Opmerkingen van de voorzitter en van minister-president Geert Bourgeois)*

Minister-president Geert Bourgeois: Het is eigenlijk "ceterum censeo Carthaginem esse delendam". *(Opmerkingen van de heer Herman De Croo)*

Ik heb het college achter me gelaten en ik spreek Latijn zoals het hoort. *(Opmerkingen van mevrouw Güler Turan)*

De voorzitter: Mevrouw Turan, u hebt het woord, maar u moet eerst uw gedichtje voordragen.

Mevrouw Güler Turan (sp.a): Voorzitter, ik moet u teleurstellen. Ik ben maar een gewone Vlaamse meid uit Antwerpen. Ik ben niet lyrisch of Latijns aangelegd. Het zal gewoon in het Nederlands moeten. *(Opmerkingen)*

Mijnheer Van Overmeire, ik wil u gewoon zeggen dat het podium aan jullie is. Tijdens de vorige legislatuur hebt u dergelijke vragen waarschijnlijk namens een oppositiepartij gesteld. Nu stelt u de vraag als lid van de meerderheid.

In het Federaal Parlement hebt u het, samen met enkele partijen die het allemaal maar ondergaan, ook voor het zeggen. We zullen zien wat het resultaat zal zijn. We zullen dit opvolgen.

De voorzitter: Wenst nog iemand een gedichtje voor te dragen? *(Opmerkingen)*

De vraag om uitleg is afgehandeld.